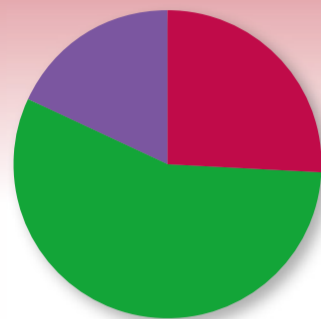

Mensen hebben mensen nodig

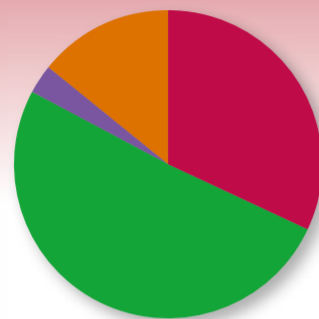
Diaconie in cijfers

In 2015 besteedden we € 668.840 en hadden we uit giften, collecten, effecten en onroerend goed € 660.161 aan inkomsten (voorlopige cijfers, excl. buitengewone baten). Voor 2016 hebben we aan inkomsten en uitgaven € 640.000 begroot.

Uitgaven 2015: Projectsteun, eigen diaconaal werk, organisatie

- Steen aan diaconale partners & projecten 26%
- Eigen diaconaal werk 56%
- Organisatie 18%

Uitgaven 2015: Werkvelden

- Omzien naar elkaar 32%
- Stad 51%
- Landelijk 3%
- Wereldwijd 14%

▲ De Lutherhof biedt een beschermde woonomgeving (foto: Anna Johannes).

Lutherhof

De Lutherhof aan het Staringplein bestaat uit 66 woningen en biedt een 'rustige en beschermde woonomgeving' aan ouderen en jongeren. De Lutherhof werd geopend in 1909, maar is een voortzetting van het Konijnenhofje uit 1670 en het Zwaardvegershofje uit 1738. De Diaconie vindt het belangrijk om te investeren in gemeenschappen waar wordt omgezien naar elkaar en de buurt. En is daarom extra zuinig op de Lutherhof. Naast de traditionele kerst- en nieuwjaarsbijeenkomst en kwartaalborrels ontmoeten de bewoners elkaar tijdens de wekelijkse koffieurtjes en de boekclub. Sinds kort zijn er ook maandelijkse vespervieringen. De Lutherhof doet mee met huiskamerconcerten in de buurt.

Makandra in Lobi - Samen gemeenschap zijn

Op 25 november 2015 was het veertig jaar geleden dat Suriname onafhankelijk werd van Nederland. Op die dag vierden de Evangelisch Lutherse Gemeente Amsterdam en de Evangelisch Lutherse Gemeente in Suriname samen feest. Met het symposium 'Makandra in Lobi, samen gemeenschap zijn' werden de oude banden tussen beide gemeentes bevestigd. Vanuit de Evangelisch Lutherse Gemeente in Paramaribo kwam een delegatie over om de banden te versterken. De driekoppige delegatie bezocht onder andere de Landelijke Diaconale Dag in Utrecht, werkte mee aan twee kerkdiensten en aan het speciaal georganiseerde symposium in de Oude Lutherse Kerk. Ook bezocht de delegatie de Lutherhof en Haarlem en had ze een ontmoeting met de Diaconie in diaconaal centrum In de Zwaan.

► Linda Profijt (l) voorzitter Maarten Luther Kerk Paramaribo en Meredith Richaards (r) actief lid Luthers Amsterdam (foto: Lieske Keuning).

Versterken van de kracht van pleegouders

Via ons Weeshuisfonds steunen we jeugdzorgprojecten wereldwijd en in Nederland, zoals bijvoorbeeld van onze vaste partner Spirit in Amsterdam. In Nederland begeleiden we pleegouders voornamelijk individueel, terwijl de ervaring óók

is dat pleegouders veel steun aan elkaar kunnen hebben. Naar Amerikaans voorbeeld ontwikkelt Spirit van onze vaste partner Spirit in Amsterdam. In Nederland begeleiden we pleegouders voornamelijk individueel, terwijl de ervaring óók

uit van de kracht van pleegouders. Iedere bijeenkomst staat een thema centraal, bijvoorbeeld omgaan met de emoties van je pleegkind. De groep pleegouders wisselt onderling ervaringen uit over deze thema's, leert van elkaar en inspireert elkaar. Professionals begeleiden deze bijeenkomsten. Zij zorgen ervoor dat kennis en effectieve strategieën over de opvoeding uit de groep gehaald worden of reiken deze in een gelijkwaardig gesprek met pleegouders aan. Doel van het programma is om opvoedvaardigheden te vergroten, opvoedstress te verminderen en de relatie met het pleegkind te bevorderen. Dit leidt naar verwachting tot minder afgebroken pleegzorgplaatsingen.

◀ Het nieuwe programma van Spirit bevordert de relatie met het pleegkind (foto: Spirit).

Een warm uitje

Op 2 juli vond het zomeruitje voor ouderen van de Johanneskapelgemeenschap plaats. Ute Braun van het organiserende team: "Wij hadden net als vorig jaar heerlijk weer en waren ook weer op hetzelfde adres, de Voetangel in Ouderkerk aan de Amstel. Toen er enkele mensen afbleven vanwege de voorspelde hoge temperatuur, begon ik een heel klein beetje te twijfelen, nemen wij te veel risico? Maar het was goed uit te houden bij de Voetangel, beter dan bij mij thuis. We zaten onder grote parasols en we hadden een zuchtje wind. Uiteindelijk waren we in totaal met 21 personen en iedereen heeft genoten."

Informatie

Diaconaal team 'In de Zwaan'

Teamleden (per 1 januari 2016): Henny Brouwer (secretaresse), Sophie Kwant (stagiair), Sofia Nap (diaconaal werker Kopje Thee+), Gesina Weerheim (KKA, boekhouding) en Hanne Wilzing (algemeen secretaris). Vaste bureauvrijwilligers: Arlette Anches en Hanneke Veenhof. In totaal doen er 120 vrijwilligers mee in het werk van de Diaconie.

Wij zijn onderweg. Reis je mee?

"We willen de berg wel omhelzen, maar onze armen zijn tekort". De Diaconie zet zich in voor mensen in de knel, maar heeft meer handen nodig. Meedoen? Breng een bezoek aan www.diaconie.com.

Contact

Wilt u meer weten over ons werk? Neem dan contact op met een diaken of een van de medewerkers van In de zwaan, het diaconaal centrum van de lutherse gemeente Amsterdam (zie hierboven).

Maasstraat 148, 1079 BK Amsterdam
Telefoon: (020) 404 47 08
E-mail: info@diaconie.com
twitter: [#diaconieinmokum](https://twitter.com/diaconieinmokum)
www.diaconie.com

Steun ons

Uw giften zijn bijzonder welkom op **NL80-INGB-0004-6200-48**. U kunt het werk van de Diaconie ook steunen via een schenking, legaat of nalatenschap. We informeren u graag over de mogelijkheden.

Jaarbericht 2015

Teksten: Sofia Nap en Hanne Wilzing
Redactie: Ellen van der Kemp
Vormgeving: Saskia Zwerver
Druk: Libertas

Diaconie
Evangelisch-Lutherse
Gemeente Amsterdam

Jaarbericht
Lutherse Diaconie
Amsterdam

We zijn onderweg

Diaconale inzet voor vluchtelingen

We zijn een migrantenkerk. In de 16e en 17e eeuw is er in Amsterdam een grote lutherse gemeenschap ontstaan via vluchtelingen en migranten. Onze eigen geschiedenis en onze bijbelse opdracht om de 'vreemdeling in ons midden niet te benauwen' spelen een belangrijke rol bij onze inzet voor vluchtelingen en migranten.

Helpen

Wat doen we concreet? Samen met andere kerken hebben we drie 'frontplekken' waar mensen zonder geldige verblijfspapieren terecht kunnen voor een kopje koffie, advies, noodhulp, juridisch en medische bijstand. Dit zijn: het Wereldhuis (Centrum), Stap Verder (Zuidoost) en Stem in de Stad (Haarlem). In ons gasthuis In de Roos vangen we regelmatig mensen zonder papieren op. We boden in 2015 een tijdelijke ademploosheid aan de

Smaragdgroep in de Wittenberg en daarna aan een vijftal kwetsbare vrouwen uit deze groep in de pastorie van de Augustanakerk. Vanuit onze lutherse gemeenschap in Zuidoost was er aandacht voor de groep in de Vluchtgarage. We steunen opvang in gemeenschappen als het Jeanette Noëlhuis en Harriët Tubmanhuis. We staan mensen bij die in procedure zitten door bijvoorbeeld mee te gaan naar de IND of de rechtbank. We coördineren de kapelgroep in het vreemdelingendetentiecentrum op Schiphol.

Uitgaan van eigen kracht

We steunen vluchtelingen om in eigen kracht te ondernemen. Daarom steunen we bijvoorbeeld Uganda Gay on the Move. Deze zelforganisatie van uit Uganda gevluchte homoseksuelen zet zich in voor onderlinge steun en werkt aan bewustwording

in Uganda. Verder doen we mee aan de waken en laten we samen met anderen onze stem naar politiek en samenleving horen. Zo schreven we als Amsterdamse protestantse en lutherse diaconieën samen met de Taakgroep Vluchtelingen van de Amsterdamse Raad van Kerken een brief naar de burgemeester van Amsterdam over de Bed-Bad-Broodregeling en pleiten we voor uitbreiding naar dagopvang en voor de vierde B, van Begeleiding met het oog op werken aan perspectief. En dat is soms ook terugkeer.

Werken aan oorzaken

Zolang er in onze wereld oorlog, onheil, onderdrukking en armoede is, zullen mensen blijven vluchten. We zien de ontstellende beelden van verdrinkende en geteisterde mensen op de Middellandse Zee voor ons en we kunnen ons daarvan niet afwen-

▲ Syrisch jongetje brengt schone teltjes rond in vluchtelingenkamp Za'atari in Jordanië (foto: Kerk in Actie).

den. We kunnen het antwoord niet alleen zoeken in opvang in Europa, maar moeten - hoe ingewikkeld ook - tevens aan de oorzaken van migratie werken. Als Diaconie proberen we daar samen met kerken en partners wereldwijd aan bij te dragen via noodhulp (in Jordanië, Libanon, Kameroen en Congo), via armoede-

bestrijding, vredesprojecten en ondersteuning van terugkeerprojecten. Ook steunen we IAM in Zuid-Afrika. Deze christelijke organisatie probeert bij kerken in zuidelijk Afrika te werken aan de acceptatie van homoseksuelen, zodat ze in eigen land vrij kunnen leven en niet hoeven te vluchten.

Van Augustanakerk naar Augustanahof

▲ Architect Katja de Winter licht aan de Adviesgroep de tekeningen Augustanahof toe (foto: Diaconie).

naar Augustanahof

De Diaconie vindt het belangrijk om te investeren in diaconale gemeenschappen, omdat deze dragers kunnen zijn van duurzaam diaconaal werk en dienende presentie van de kerk in de buurten. Een nieuw project is de ontwikkeling van de Augustanahof. In 2015 kocht de Diaconie de Lutherse Augustanakerk in de Erasmusbuurt in Bos & Lommer. Dit met het doel deze te transformeren naar een hof. Een plek waar de kerk, zij het in een nieuwe vorm, doorgaat met als kernwoorden: samen wonen, omzien

naar elkaar & de buurt, gastvrijheid en stilte & inspiratie. Een belangrijk aspect is het veilig wonen voor ouderen. Samen met architectenbureau Ponc de Winter en Wolters Vastgoed BV werd een plan ontwikkeld waarbij er 16 woningen in de

kerk worden gebouwd, de ontmoetingsruimte beschikbaar blijft voor hof & kerk & buurt en het liturgisch centrum een stilletekapel wordt. Ook de aangrenzende stilletuin blijft in tact. Het plan is dat de Augustanahof in Lutherjaar 2017 geopend wordt.

Luther Museum Amsterdam

▲ Penning gemaakt ter gelegenheid van de inwijding van De Wittenberg in 1772 (foto: Carel van den Berg).

Het Luther Museum Amsterdam opent in 2017 haar deuren; precies 500 jaar na het begin van de Reformatie. Het laat zien hoe het lutheranisme in Amsterdam en Nederland ontstond en hoe het er vandaag de dag uitziet. In de loop der eeuwen hebben de diaconale instellingen tal van kunstvoorwerpen verzameld die een goed beeld geven van wat er in de

voorbijeeuwen door lutheranen is gedaan. Het museum wordt gehuisvest in de Wittenberg op de hoek van de Nieuwe Keizersgracht en de Nieuwe Kerkstraat. In de prachtige regentenkamers van dit voormalig Lutherse Diaconiehuus en de kerkzaal uit 1772 zal het lutherse erfgoed tentoongesteld worden aan de hand van drie thema's: geloven op zijn luthers, zorgen op zijn luthers en besturen

op zijn luthers. Natuurlijk speelt de historie een grote rol, maar er zal ook aandacht zijn voor alle hedendaagse activiteiten van de lutherse diaconie en gemeente. Ons nieuwe museum zal vier dagen in de week open zijn. Vanwege die openstelling zullen we veel vrijwilligers nodig hebben. Ook mensen die dit financieel willen ondersteunen zijn natuurlijk zeer welkom.

We zijn onderweg

Het thema van dit jaarbericht is 'We zijn onderweg'. We denken hierbij aan de vele vluchtelingen die wereldwijd onderweg zijn. Weg van geweld, vervolging, bedreiging door klimaatverandering en armoede. We denken ook aan ons eigen onderweg zijn als pelgrims. Met open ogen om onderweg het goede, mooie, ontroerende en welluidende (Fil. 4) op te vangen. Onderweg proberen we als diaconie onze kerkgemeenschap en onze stad bij te staan in het omzien naar elkaar en te volharden in het doen van barmhartigheid en recht. Dat doen we samen met heel veel kerken en partners, dichtbij en wereldwijd. En we doen het met vreugde en goede moed, onze ogen gericht op Hem die leven geeft en licht.

▲ Hanne Wilzing, algemeen secretaris Lutherse Diaconie Amsterdam

Helpen dichtbij huis

Theatergroep Met eLKaar

Elk voorjaar speelt theatergroep Met eLKaar twee voorstellingen in de Maarten Luther Kerk (MLK). De voorstelling van afgelopen jaar heette 'De Retirade': over hoe toiletjuffrouw Sjaan in haar domein een warme schuilplaats biedt aan klanten van allerlei pluimage. De theatergroep is een gezamenlijk initiatief van de MLK, Diaconie en HVO-Querido. Stadsdeel Zuid steunt de theatergroep met een jaarlijkse subsidie. Het is een bijzonder clubje mensen: buurtbewoners van allerlei leeftijden en met

allerlei achtergronden, kerkelijk of helemaal niet, met en zonder psychiatrische ervaring. Vanaf de herfst maakt en repeteert de groep met elkaar de voorstelling. Onder leiding van ervaren regisseur Claire Vos: "De deelnemers laten dingen zien, die ze zelf niet voor mogelijk hadden gehouden. En dat is een prachtig proces om met elkaar mee te maken." Vanuit de Diaconie begeleidt diaconaal werker Sofia Nap het project. Elke week komen de deelnemers een aantal uren bij elkaar, dat

schept een bijzondere band. En is zeker voor mensen die normaal gesproken nogal geïsoleerd leven, een waardevol moment in de week. Juist ook die voorbereidingsperiode is een belangrijk onderdeel van het succes van de theatergroep. Inmiddels geniet Met eLKaar een trouw publiek én trouwe vrijwilligers die MET ELKAAR de voorstellingen mogelijk maken.

► Theater maak je met elkaar (foto: Lotte Baan).

Werken aan Werk

In en rond onze lutherse gemeenschap kennen we verschillende mensen die werk zoeken. In de netwerkgroep Werken aan Werk eten we samen en wisselen we ervaringen en tips uit. We sluiten de bijeenkomsten steeds af met een kort gebed. Andere gemeenteleden vragen we om mee te zoeken naar banen. Bij solliciteren is netwerken belangrijk. En de kerk is immers ook een netwerk.

▲ Marga (foto: Anja Robertson).

"Nu ben ik zelfstandig boekhouder", vertelt Marga. "Ik vond bij de Werken aan Werkgroep een vriendelijke kring waar je open en eerlijk over solliciteren en aanverwante zaken kan praten, daarom probeer ik nu de overige leden te steunen." Een ander lid zegt: "Het is stimulerend om periodiek bij elkaar te komen, te eten en te bidden. Daarnaast is het bemoedigend om ervaringen uit te wisselen en elkaar van tips te voorzien. Het is fijn om te weten dat we deel uitmaken van een gemeenschap en toegang hebben tot een netwerk. Gestert ga ik weer verder met zoeken naar passend werk." Volgens Saskia is de kracht van Werken aan Werk dat de groep groter wordt. "We worden door elkaar gemotiveerd."

◀ Saskia volgde de cursus buurtvertrouwenspersoon (foto Diaconie).

Basisscholen gaan voor

'plek onder de Zon'

Het milieuproject voor basisscholen 'Plek onder de zon' startte in februari met de vierde editie. Dit jaar doen er 13 basisscholen uit Amsterdam en Amstelveen mee. De basisschoolleerlingen die deelnemen aan 'Plek onder de zon' leren hoe zonne-energie de wereld verandert. Ze zien hoe een zonnepaneel werkt, hoe het de CO₂-uitstoot vermindert en hoe zonne-energie kinderen in ontwikkelingslanden kan helpen. Tijdens de feestelijke afsluitingen in juni in de Oude Lutherse Kerk in Amsterdam en in de Amstelveense Kruiskerk presenteren de scholen een eigen uitvinding die op zonne-energie werkt. De winnende school gaat varen met de fluisterboot op het Naardermeer. Deze vierde editie van 'Plek onder de zon' organiseren we samen met het Amsterdams Natuur- en Milieu Educatie Centrum, NME Amsteland-Meerlanden en ontwikkelingsorganisatie Picosol. Als organisaties vinden we elkaar op het inzicht dat werken aan duurzaamheid alleen succesvol is als je het samen met anderen doet. En dat lerende schoolkinderen het verschil kunnen maken in de zorg voor onze aarde.

▲ Kinderen leren hoe zonne-energie de wereld verandert (foto: ANMEC).

Een missie met een zegen

In het Mission House brengen we (jonge) vrijwilligers uit heel Europa samen onder één dak om diaconaal werk in de stad te doen en te werken aan persoonlijke ontwikkeling. De Diaconie steunt dit project van de Protestantse Kerk in Amsterdam. Jaarlijks verwelkomen we de nieuwe jongeren in de Oude Lutherse Kerk en ontvangen ze een zegen.

▲ Jongeren van het Mission House ontvangen de zegen (foto: Tess Jungblut).

Gasthuis In de Roos

In 2015 ontving het gasthuis In de Roos 22 vragen om opvang waarvan er 14 konden worden gehonoreerd. We namen bijvoorbeeld een asielzoeker met gezondheidsproblemen uit de Vluchtgarage op die na zijn herstel naar een nieuwe plek ging. We verleenden onderdak aan iemand die relatieproblemen had en na een adempauze terug naar het gezin ging. Ook verbleven er mensen die in asielprocedure zaten of uitgeprocedeerd waren en zich voorbereiden op terugkeer naar land van herkomst. Voor gasten zonder dagstructuur werden activiteiten aangeboden.

We zijn blij met onze huisoudste Willemijn Heikoop. Er zijn drie huisvrienden van het gasthuis die af en toe mee-eten en praktische ondersteuning bieden. Jaarlijks houden we het gasthuis een paar weken leeg. Dan kan de huisoudste op adem komen. We houden dan met vrijwilligers uit kerk en buurt poetsdagen.

◀ De jaarlijkse poetsdag in gasthuis In de Roos (foto: Diaconie).

Gemeentediaconaat in cijfers

- Diaconaat betekent persoonlijke aandacht voor gemeenteleden en stadgenoten. Een paar cijfers:
- * 50 mensen gingen mee met een diaconale vakantieweek: 26 ouderen naar Lunteren en Doorn, 9 volwassenen en 15 kinderen naar Diessen.
 - * 230 mensen ontvingen een kerstentente via 20 vrijwilligers.
 - * 27 gemeenteleden en stadgenoten ontvingen stille hulp voor een totaalbedrag van € 15.580. Het grootste deel in vorm van leningen.
 - * Een door 15 vrijwilligers georganiseerde maaltijd op tweede kerstdag voor 30 gasten. Ook vluchtelingen vrouwen uit de opvang in het Gasthuis en de Augustanapastorie aten en werkten mee.
 - * Koffie-ochtenden, ontmoetingsbijeenkomsten en maaltijden in de Brandpunten
 - * Ondersteuning van uitjes in de Brandpunten (Augustana, Johanneskapel, Zuidoost, Haarlem en Lutherreis).
 - * Omdat door de verkoop van de Johanneskapel er hier geen diensten meer waren coördineerde de Diaconie het vervoer -1x per maand- van oudere gemeenteleden naar de diensten in Haarlem.
 - * Meer dan 100 aanwezigen bij de Agape-maaltijd in Haarlem.

▲ Kerstmaaltijd (foto: Diaconie).

Zorg voor zorg

De Diaconie vindt het belangrijk om de gevolgen van de veranderingen in de zorg aan de basis te signaleren en dienstbaar te zijn aan mensen die tussen wal en schip vallen. Extra kwetsbaar zijn mensen met een klein netwerk. Met de gemeentediakenen is gesproken over een aantal acties, zoals het verhelderen van aanspreekpunten via informatie in het Gemeentebled. Tevens werd de folder 'Mensen hebben mensen nodig' over zorg, ouderen, diaconie en kerk gelanceerd.

Wereldwijd

We steunen hen die onderweg zijn

Met onze Diaconale Adventsactie 2015 met als thema 'We zijn onderweg' zamelden we € 9103 in voor het vluchtelingenwerk van de Diaconie. Met dit geld steunden we onder andere het noodhulpprogramma van de Lutherse Wereld Federatie in het opvangkamp voor Syrische vluchtelingen Za'atari in Jordanië.

► Geen woorden voor (foto: Kerk in Actie).

Medische hulp en onderwijs aan migranten in Thailand

De Mae Tao Clinic in Thailand werd in 1989 opgericht door een uit Myanmar (Birma) gevluchte arts. Aanvankelijk richtte de kliniek zich op studenten die uit Myanmar ontsnapt waren. Maar als snel breidde het patiëntenbestand zich uit. De helft van de gevallen die de kliniek tegenwoordig behandelt, bestaat uit mensen die de moeilijke reis vanuit Myanmar maken om medische zorg te zoeken. De andere helft van de cliënten bestaat uit ontheemden en migranten uit Myanmar die in de grensstreek wonen. De meesten zijn niet-gedocumenteerde migranten die problemen hebben met toegang tot het Thaise gezondheidssysteem.

Sinds 1995 biedt de kliniek ook onderwijs en onderdak aan kwetsbare kinderen langs de grens Thailand-Myanmar. Hoewel er al veel bereikt is, blijft de situatie kritiek door het gebrek aan merkbare vooruitgang in Myanmar en afnemende humanitaire hulp. Naw Eh Paw Say is een van de kinderen die geholpen wordt. Ze vertelt: "Het is mijn droom om dokter te worden en in de gemeenschap te werken, omdat er maar weinig gezondheidswerkers in mijn dorp zijn en het heel duur is om naar het ziekenhuis te gaan. Ik zou al mijn sponsors willen bedanken voor hun lange termijn steun. Jullie steun heeft me geholpen om mijn droom werkelijkheid te laten worden." De Diaconie steunt het project met € 4000.

▲ De Mae Tao Clinic biedt onderwijs aan kwetsbare kinderen (foto: Kerk in Actie).

Een dak voor vluchtelingen op Lesbos

Ook in 2015 steunde de Diaconie diverse noodhulpprojecten. Een van die projecten is 'L'abri - a Roof for Humanity' (vertaald: een schuilplaats - een dak voor vluchtelingen). Projectleider en architect Narda Beunders vertelt: "Op 5 oktober 2015 startte de bouw van de eerste L'abri in het opvangkamp Kara Tepe dat gelegen is vlakbij de hoofdstad van het eiland. Ik kijk terug op een mooie samenwerkingsperiode van tweeënhalve maand, waarin ik samen met lokale bewoners, vluchtelingen en vrijwilligers uit onder andere Nederland met veel plezier hard gewerkt heb om L'abri te realiseren. Op vrijdag 18 december 2015 is het project feestelijk geopend en overgedragen aan de burgemeester van Lesbos. Mede dankzij de steun van de Diaconie hebben wij een mooie overkapping kunnen bouwen waar

▲ In deze overkapping (abri) kunnen mensen tot rust komen (foto: A Roof for Humanity).

zowel de mensen die op de vlucht zijn, als de vrijwilligers en eilandbewoners graag even tot rust komen. Een moment voor jezelf of juist elkaar ontmoeten, het kan beide door de verschillende ruimtes die op een speelse manier aan elkaar geschakeld zijn. Al tijdens de bouw speelden kinderen er

graag en dat is na de oplevering nog steeds het geval. Je zou het de 'huiskamer' van Kara Tepe kunnen noemen, waar iedereen welkom is en waar je beschermt en door de ruimte omarmd wordt. 'Je voelt je er even mens', zoals een van de gasten tijdens de opening tegen mij zei."